

V Bruseli 15. júla 2021
(OR. en)

Medziinštitucionálny spis:
2021/0218(COD)

10746/21
ADD 5

ENER 323
CLIMA 184
CONSOM 159
TRANS 469
AGRI 341
IND 192
ENV 511
COMPET 552
IA 133
CODEC 1074

SPRIEVODNÁ POZNÁMKA

Od:	Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie
Dátum doručenia:	15. júla 2021
Komu:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, generálny tajomník Rady Európskej únie
Č. dok. Kom.:	SWD(2021) 622 final
Predmet:	PRACOVNÝ DOKUMENT ÚTVAROV KOMISIE ZHRNUTIE SPRÁVY O POSÚDENÍ VPLYVU Sprievodný dokument Návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady, ktorou sa mení smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001, nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1999 a smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 98/70/ES, pokiaľ ide o podporu energie z obnoviteľných zdrojov, a ktorou sa zrušuje smernica Rady (EÚ) 2015/652

Delegáciám v prílohe zasielame dokument SWD(2021) 622 final.

Príloha: SWD(2021) 622 final

V Bruseli 14. 7. 2021
SWD(2021) 622 final

PRACOVNÝ DOKUMENT ÚTVAROV KOMISIE

ZHRNUTIE SPRÁVY O POSÚDENÍ VPLYVU

Sprievodný dokument

Návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady,

ktorou sa mení smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001, nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1999 a smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 98/70/ES, pokiaľ ide o podporu energie z obnoviteľných zdrojov, a ktorou sa zrušuje smernica Rady (EÚ) 2015/652

{COM(2021) 557 final} - {SEC(2021) 657 final} - {SWD(2021) 620 final} -
{SWD(2021) 621 final}

Súhrnný prehľad (max. 2 strany)
Posúdenie vplyvu zmeny smernice (EÚ) 2018/2001 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov
A. Potreba konať
V čom spočíva problém a prečo ide o problém na úrovni EÚ?
V Európskej zelenej dohode sa stanovuje cieľ dosiahnuť v roku 2050 klimatickú neutralitu spôsobom, ktorý prispieva k európskej konkurencieschopnosti, rastu a pracovným miestam. Tento cieľ si vyžaduje dosiahnuť do roku 2030 cieľ zníženia emisií o 55 %, ako potvrdila Európska rada v decembri 2020. To si zasa vyžaduje výrazne vyšší podiel obnoviteľných zdrojov energie v integrovanom energetickom systéme. Súčasný cieľ EÚ aspoň 32 % podielu energie z obnoviteľných zdrojov do roku 2030 stanovený v smernici o obnoviteľných zdrojoch energie (REDII) nie je dostatočný a podľa plánu cieľov v oblasti klímy sa musí zvýšiť na 38 – 40 % v spojení s novými sprievodnými opatreniami v rôznych sektoroch v súlade so stratégiami v oblasti integrácie energetického systému, vodíka, modrej energie a biodiverzity.
Čo by sa malo dosiahnuť?
Väčšie využívanie energie z obnoviteľných zdrojov do roku 2030, lepšia integrácia energetického systému spolu s ochranou biodiverzity a cieľmi v oblasti klímy.
Aká je pridaná hodnota opatrení na úrovni EÚ (subsidiarita)?
Dosiahnutie vyššieho podielu energie z obnoviteľných zdrojov na konečnej energetickej spotrebe EÚ závisí od národných príspevkov každého členského štátu. Tieto príspevky budú ambicióznejšie a nákladovo efektívnejšie, ak sa budú opierať o dohodnutý spoločný právny a politický rámec.
B. Riešenia
Aké sú rôzne možnosti na dosiahnutie týchto cieľov? Je niektorá z možností uprednostňovaná? Ak nie, prečo?
Posudzovali sa tieto hlavné možnosti: 1. zvýšený cieľ v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov na rok 2030 v rozpätí 38 – 40 % na úrovni EÚ s národnými príspevkami; 2. rozšírená ponuka opatrení (zahŕňajúca aj podporné opatrenia týkajúce sa diaľkového vykurovania a chladenia a budov) spolu s povinnosťou ročného zvyšovania o 1,1 percentuálneho bodu na úrovni členských štátov a informatívnym navýšením pre jednotlivé členské štáty; 3. zvýšený celkový cieľ v oblasti dopravy v súlade s plánom cieľov v oblasti klímy vrátane čiastkových cieľov pre pokročilé biopalivá a obnoviteľné palivá nebiologického pôvodu; 4. referenčná hodnota EÚ pre obnoviteľné zdroje energie v priemysle a čiastkový cieľ pre obnoviteľné palivá nebiologického pôvodu; 5. podpora obnoviteľných zdrojov energie v oblasti elektriny, a to prostredníctvom: a) podpory dohôd o nákupe energie; b) cezhraničných pilotných projektov v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov; c) konkrétnych opatrení na podporu zavádzania modrej energie; 6. konkrétne opatrenia na začleňovanie elektriny z obnoviteľných zdrojov v oblasti dopravy a vykurovania a chladenia; 7. certifikačný systém EÚ a podpora obnoviteľných a nízkouhlíkových palív; 8. ciele posilnenie kritérií udržateľnosti pre biomasu stanovených v smernici o obnoviteľných zdrojoch energie.
Aké sú názory jednotlivých zainteresovaných strán? Kto podporuje ktorú možnosť?
Z väčšiny odpovedí (80 %) na otvorenú verejnú konzultáciu vyplynulo, že sa uprednostňuje zvýšenie cieľa v oblasti obnoviteľných zdrojov energie v súlade s plánom cieľov v oblasti klímy (43 %) alebo výraznejšie zvýšenie (37 %). 61 % respondentov sa vyslovilo za záväzný cieľ na úrovni EÚ aj na vnútroštátnej úrovni. Doprava a vykurovanie a chladenie boli dva najčastejšie sektory, v ktorých sa dodatočné úsilie považovalo za nevyhnutné, pričom väčšina respondentov podporila zvýšené ciele pre oba sektory aspoň na úrovni plánu cieľov v oblasti klímy. Podniky vo svojich odpovediach podporili najmä certifikáciu v rámci celej EÚ a podporu obnoviteľných a nízkouhlíkových palív. V koordinovanej odpovedi viac ako 38 000 účastníkov žiadalo vypustenie biomasy zo zoznamu obnoviteľných zdrojov a obmedzenie používania bioenergie na miestne dostupný odpad a zvyšky, zatiaľ čo zástupcovia odborových zväzov, podnikov a väčšiny verejných orgánov dali prednosť tomu, aby sa kritériá udržateľnosti pre biomasu nemenili.
C. Vplyvy uprednostňovanej možnosti

Aké sú výhody uprednostňovanej možnosti (prípadne hlavných možností, ak sa žiadna konkrétna možnosť neuprednostňuje)?

Uprednostňované možnosti účinne pomáhajú členským štátom zvýšiť využívanie energie z obnoviteľných zdrojov, a tým prispievajú k zníženiu emisií skleníkových plynov v EÚ do roku 2030 o 55 % a podporujú ďalšie ciele Európskej zelenej dohody. Zvýšené využívanie energie z obnoviteľných zdrojov je kľúčovým krokom prispievajúcim k vedúcemu postaveniu EÚ v oblasti technológií a priemyslu a tvorbe pracovných miest a rastu. Zvýšenie podielu energie z obnoviteľných zdrojov by takisto viedlo k väčšej bezpečnosti a integrovanosti energetického systému EÚ menej závislého od dovozu. Riešenia založené na obnoviteľných zdrojoch energie pre vykurovanie a chladenie a dopravu sú hlavným faktorom zameraným na zlepšenie kvality ovzdušia v mestách. Posilnené kritériá udržateľnosti pre bioenergiu budú mať pozitívny vplyv na biodiverzitu, zachyt uhlíka a kvalitu ovzdušia.

Aké sú náklady na uprednostňovanú možnosť (prípadne na hlavné možnosti, ak sa žiadna konkrétna možnosť neuprednostňuje)?

Prísnejší cieľ v oblasti klímy do roku 2030 si bude vyžadovať značné dodatočné investície. Všetky scenáre väčšinou spájajú podobné celkové údaje. Náklady na energiu vyjadrené ako podiel spotreby domácností sa v hlavných scenároch zvýšia len minimálne v porovnaní so základom. Rastúce výdavky (v dôsledku investícií nevyhnutných na prechod na čistú energiu a zvýšenia ceny uhlíka) zmiernuje zvýšená spotreba spojená s hospodárskym rastom. Investičné výdavky s výnimkou dopravy, vyjadrené ako ročný priemer (2021 – 2030), a ak sa posudzujú oddelene od ostatných politík balíka Fit for 55, budú vyššie o 13 miliárd EUR a náklady na energetický systém s výnimkou stanovovania cien uhlíka a neúčinnosti budú vyššie o 4 miliardy EUR.

Aký je vplyv na MSP a konkurencieschopnosť?

Zvýšenie využívania energie z obnoviteľných zdrojov v oblasti vykurovania a chladenia a budov si bude vyžadovať stavebné práce alebo renováciu, čo povedie k zvýšeniu zamestnanosti v tomto sektore. Až 95 % firiem v oblasti stavebníctva, architektúry a stavebného inžinierstva tvoria MSP, a preto to bude mať pravdepodobne pozitívny hospodársky účinok na MSP. Malým a stredným podnikom, ktoré nemajú zdroje na riešenie zložitých zmlúv, pomôžu usmernenia a finančná podpora dohôd o nákupe energie. Prísnejšie kritériá pre lesnú biomasu môžu viesť k zvýšeným administratívnym nákladom a zaťaženiu pre malých vlastníkov lesov.

Očakáva sa významný vplyv na štátne rozpočty a verejnú správu?

Pokiaľ ide o administratívne náklady, zvyšovanie cieľov pravdepodobne nebude mať významný vplyv, keďže systémy na monitorovanie a dodržiavanie súladu sú už zavedené. Pokiaľ ide o bioenergiu, v niektorých členských štátoch budú vnútroštátne orgány pravdepodobne čeliť zvýšeným nákladom na monitorovanie spojeným s obmedzeniami palivového dreva a väčším počtom zariadení, na ktoré sa vzťahujú kritériá udržateľnosti.

Očakávajú sa iné významné vplyvy?

Zvýšenie obnoviteľných zdrojov energie v EÚ prispeje k vyššej bezpečnosti dodávok energie tým, že nahradia dovážané fosílna palivá z tretích krajín a znížia volatilitu v dôsledku externých vplyvov. Posilnené kritériá udržateľnosti pre lesnú biomasu by mali mať pozitívny vplyv na biodiverzitu a zároveň prispievajú k zachytu uhlíka a zníženiu znečisťovania ovzdušia.

Proporcionalita

Uprednostňovaný balík možností sa považuje za primeraný a v čo najväčšej miere nadväzuje na súčasnú politickú koncepciu. Rovnováha medzi povinnosťami a flexibilitou ponechanou členským štátom, pokiaľ ide o spôsob dosiahnutia cieľov, sa považuje za primeranú vzhľadom na nevyhnutnosť dosiahnutia klimateckej neutrality.

D. Nadväzné opatrenia

Kedy sa táto politika preskúma?

Podľa nariadenia o riadení členské štáty predložili integrované národné energetické a klimatické plány, ktorých súčasťou boli podiely energie z obnoviteľných zdrojov na konečnej energetickej spotrebe

v sektoroach vykurovania a chladenia a dopravy, ako aj informácie o ich politikách a opatreniach zameraných na dosiahnutie týchto cieľov. Aktualizované národné energetické a klimatické plány budú predložené v roku 2024.